

Finansdepartementet

Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

Vår dato: 07.08.2006

Vår referanse: 05/01109 - 14

Vår saksbehandler: Ellen Lian,
ellen.lian@lokalstyre.no

Arkivkode: 106 &13

Deres referanse: 05/3591 SL
EyS/HKT

Tel saksbehandler: 79 02 21 54

SVAR ANG. HØRING - ENDRINGER I SVALBARDBESKATNINGEN FOR INNTEKTSÅRENE 2006 OG 2007

Longyearbyen lokalstyret kan ikke se at det har kommet nye og avgjørende argumenter i saken og vårt ønske og mål er å reversere skatteøkningen og fortsatt opprettholde et enkelt og ubyråkratisk skattesystem på Svalbard.

1. Bakgrunn og sammendrag.

Stortinget vedtok en økning i skattesatsen for Svalbard med 4 % gjeldende fra 1/1-2006, med begrunnelse i skattereformen som er gjort gjeldende på fastlandet. Det ble i ettertid nedsatt en arbeidsgruppe som skal vurdere skattesystemet på Svalbard. I det forslaget arbeidsgruppen nå har sendt på høring, fremmes det forslag om at personer som er skattemessig bosatt på Svalbard innvilges et særskilt bunnfradrag på kr. 60.000,- gjeldende f.o.m. 2006, samt at det foreslås et eget svalbardtillegg i barnetrygden, tilsvarende finmarkstillegget.

2. Skattereformen og Svalbard.

Arbeidsgruppen sier i sitt forslag: "Etter vedtakelsen av skattereformen på fastlandet var det nødvendig å ta stilling til reformens anvendelse på Svalbard". Longyearbyen lokalstyre kan ikke se behovet for å overføre skattereformens intensjoner til Svalbard. Dersom departementets overordnede mål er å harmonisere selskapsskatt og personbeskatningen, er det bedre å gjøre dette ved å redusere selskapsskatten og beholde fjorårets nivå på personbeskatningen. Finansdepartementets medlemmer i arbeidsgruppens kommentar til dette forslaget var i et tidligere møte at man da kan få et press på etableringer av useriøse aktører. Longyearbyen lokalstyre ønsker absolutt ikke at Svalbard skal være et paradisi for postboksselskap, og mener at dette må være mulig å forhindre gjennom lovgivning og krav til etableringer, i stedet for å la dette ramme 1400 lønsmottagere. Vi på Svalbard ønsker kun seriøse aktører, som driver seriøs virksomhet og bidrar positivt til lokalsamfunnet.

Vi ønsker også å gjøre oppmerksom på at det på Svalbard i alle år har vært lønnsomt å ta ut lønn i et selskap i stedet for å beregne skatt av overskudd og personinntekt. Til tross for dette viser statistikken at Svalbard har en høyere egenkapitalandel i sine virksomheter enn bedrifter på fastlandet. Dette viser at næringsdrivende på Svalbard ikke har utnyttet mulighetene med å ta ut høy lønn, i stedet for å beskatte selskapet.

I utkast til forslag fra arbeidsgruppen, pekes det på at løsningen må støtte opp under de overordnede mål for svalbardpolitikken. Dette støtter Longyearbyen lokalstyre. Løsningen må være for oss alle å utforme et skattesystem som støtter opp under overordnet norsk svalbardpolitikk. Lokalstyre jobber for at vi skal ha et stabilt, trygt og forutsigbart familiesamfunn, et variert næringsliv med utgangspunkt i kulldrift, reiseliv og forskning og utdanning.

3. Forslag til lettelser i beskatningen.

Utkast til forslag til lettelser i beskatningen består av å innføre et fradrag i lønnsinntekt på kr. 60.000,- tilsvarende en tilbakebetaling av skatt på inntil kr 7200,-. Dette er foreslått gjort gjeldende for alle som har vært bosatt på Svalbard i 12 måneder i inntektsåret.

Forslaget betyr at alle som tjener under 180.000,- går i null, sammenlignet med 4 % skatteøkning. På Svalbard som på fastlandet, tjener folk flest mer enn kr. 180.000,- pr år.

Vi kan ikke se at departementets påstand om at det nye forslaget med lønnsfradrag vil nullstille provenyeffekten av skatteøkningen, stemmer med våre beregninger. Våre beregninger, basert på antall skatteyttere oppgitt av Svalbard ligningskontor, at provenyet blir redusert med et langt mindre beløp enn den siste skatteøkningen. Finansdepartementets inntektsanslag i foreløpig budsjett ble overskredet med ca 150 %, det må nødvendigvis bety at rammen man kan bevege seg innenfor med nøytral provenyvirkning er vesentlig høyere enn de 13 mill. det opereres med i opprinnelig budsjett.

De næringer som blir hardest rammet av skatteøkningen er reiselivsnæringen, tjenesteytende virksomheter og offentlig tjenesteyting, herunder Longyearbyen lokalstyres egen virksomhet. Dette er sektorer som sysselsetter hovedsakelig arbeidstakere med lav og middels lønn, og de er ikke i stand til å kompensere skatteøkningen på grunn av konkurransesituasjonen, eller offentlige budsjetttrammer.

Gjennomsnittslønn i reiseliv og service er ca kr 280 000.

Gjennomsnittsinntekt i Longyearbyen lokalstyret er kr 369 000.

Allerede før skatteøkningen var det en del jobber i disse næringene som ikke var attraktive for norske arbeidstakere på grunn av lønnsnivået og kostnadsnivået i Longyearbyen, etter skatteøkningen er disse blitt langt flere.

Lokalstyret har foretatt en undersøkelse blant flere av firmaene i Longyearbyen om søknadsmengden til nye stillinger, sammenlignet med fjoråret. Vi ser en helt klar og markant nedgang i antallet søkere til ledige stillinger på Svalbard. Mange opplyser at de ikke får tak i kvalifisert arbeidskraft og fagfolk, og at de sliter med rekrutteringen. Svalbard er ikke lenger i stand til å konkurrere om arbeidskraft, spesielt med Nord-Norge.

Offentlig sektor opplever nå rekrutteringsproblemer og mangel på kvalifiserte søkere, bl.a. har Longyearbyen skole i år vært nødt til å foreta andre gangs utlysning av lærerstiller på grunn av liten søkning, noe som aldri har forekommet før.

På fastlandet er det også mangel på kvalifisert arbeidskraft, og nettopp derfor burde man opprettholde en betydelig lavere skattesats på Svalbard, slik at vi kan rekruttere arbeidskraft hit.

Det er spesielt 5 forhold som må iakttas når skattenivå vurderes.

- *Prisnivået i Longyearbyen er ca 15 % over fastlandet, selv om Svalbard ikke har MVA.*
- *Det er ingen fradrag for lønnsinntekt i skattesystemet på Svalbard.*
- *Pleietjenester og omsorgstjenester gjelder ikke på Svalbard, med de kostnadsmessige konsekvenser dette kan få for den enkelte skattebetaler.*
- *Longyearbyen er ikke et livsløpssamfunn, alle må forberede rettetten fra arbeidslivet på et annet sted. Det vil si at en periode av livet må man ha 2 boliger.*

- *Ordningen med avskrivning av studielån eller gjeldsrenter gjelder ikke.*

Vi ser det som positivt at arbeidsgruppen har sett at det er nødvendig å gjøre noe med beskatningen på Svalbard. Men hvis dette forslaget skal noen som helst effekt, må beløpet økes betydelig. Vi vil imidlertid igjen presisere at vårt primære ønske er å reversere siste skatteøkning. Vi ønsker å opprettholde vårt skattesystem, som er enkelt å forholde seg til både for skatteyder og arbeidsgiver. Det gir heller ingen muligheter for skatteunndragelser eller skattetilpasninger.

Dersom arbeidsgruppen ser seg nødt til å opprettholde sitt forslag om et lønnsfradrag, mener vi at satsene som et absolutt minimum må være;

- Fradrag i inntekt på kr. 127.500,- tilsvarer en skattereduksjon på kr. 15.300,-
- Finmarkstillegg i barnetrygden innføres.

Dette vil sikre at lønsmottagere med lave og middels inntekter vil komme ut med samme eller noe lavere skatt sammenlignet med situasjonen før økningen i skattesats til 12%. Barnefamilier vil komme noe bedre ut enn andre ved innføring av finmarkstillegg i barnetrygden. Denne gruppen har imidlertid kommet dårligere ut tidligere som følge av høyt kostnadsnivå og ingen fradrag i lønnsinntekt. Vi er av den oppfatning at det er naturlig at finmarkstillegget i barnetrygden innføres uansett hvilket skattesystem vi har på Svalbard.

Bakdelen er at vi får et mer arbeidskrevende system som nødvendigvis må gi økte kostnader på den administrative siden.

Samfunns- og inntektsforhold i Longyearbyen er relativt mer komplisert enn man skulle anta og vårt subsidiære forslag løser derfor ikke alle problemer, og er derfor ingen varig løsning. Vi mener at en langsiktig løsning bør baseres på et enkelt og effektivt bruttoskattesystem, tilsvarende det vi hadde i 2005.

Forslaget fra arbeidsgruppen går ut på at man skal bo på Svalbard i 12 måneder før man kan dra nytte av dette fradraget. Vi vil gjøre arbeidsgruppen sterkt oppmerksom på at dette igjen vil ramme spesielt reiselivsnæringen. I reiselivsnæringen er det mange korttidsansatte og sesongansatte. Dersom dette forslaget gjennomføres, vil denne gruppen ikke nyte godt av en fradragsordning.

Mange bedrifter har også påpekt at de i år har vanskeligheter med å skaffe sommerhjelp. Med dette skattesystemet vil en ungdom fra fastlandet som har sommerjobb på Svalbard betale 19,8 % skatt, mens man på fastlandet har frikort!

Høringsinstansene blir spesifikt oppfordret til å komme med merknader vedrørende selvangivelsesplikt eller ikke. I dagens ordning trenger skatteytere som kun har lønnsinntekt ikke å levere selvangivelse på Svalbard. Dette er igjen en ordning som fungerer utmerket, og vi har ikke noe ønske om at man skal endre på dette.

4. Konsekvenser av nytt skattesystem:

Selv med departementets forslag vil man komme bedre ut i Finnmark for folk med studielån, rente- og andre fradrag.

Man vil gå bort fra et enkelt og greit skattesystem, og innføre et mer byråkratisk og mindre oversiktlig ordning enn den gamle lønnsstrekkssystemet med en felles lav sats.

Det legges opp til at man skal forskuttere skatt i verste fall, opptil 1 år og 9 måneder, før den skatt man er påtvunget betalt for mye blir tilbakebetalt. Dette vil selvfølgelig ha likviditetsmessige konsekvenser for den enkelte skatteyder.

For at folk skal komme rimelig greit ut med det skattenivå som nå arbeidsgruppen foreslår skal etableres, kan man bli nødt til innføre fastlandets skattesystem. Dette vil selvfølgelig føre til krav om at de sosiale systemer vi er omgitt av på fastlandet innføres, og dette er noe lokalstyret i utgangspunktet vil støtte.

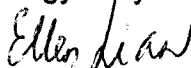
Svalbard er det eneste område i Vest Europa man kan reise til uten visum og arbeidstillatelse. Med lov om sosial omsorg vil Svalbard bli det mest attraktive reisemål i Europa for folk som ikke kan få visum og arbeidstillatelse andre steder. Konsekvensene av dette må i så fall vurderes.

Som tidligere nevnt opplever vi at det er vanskelig å dekke bedrifters behov for sommervikarer. Behovet vil ikke forsvinne og vil sannsynligvis bli dekket av arbeidstakere fra land utenom EØS systemet. 15 % av befolkningen har i dag annet statsborgerskap enn norsk.

Longyearbyen lokalstyre jobber for en stabil bosetting i Longyearbyen, der hovedvekten av innbyggerne er nordmenn. Vi frykter at skatteøkningen vil bidra til enda større turnover enn hva man har i dag. Videre vil dette få konsekvenser for lokalstyret – hvem vil engasjere seg for 4 år som lokalpolitiker på Svalbard?

Vi mener at den overordnede målsetting i norsk svalbardpolitikk fortsatt bør være en forutsigbar fast politikk og en robust norsk bosetting på øygruppen. Dette betinger en forutsigbar og fast politikk.

Med vennlig hilsen
Longyearbyen lokalstyre

Ellen Lian
Lokalstyreleder

